

Buskerud
fylkeskommune

Utviklingsavdelingen

Vår saksbehandler
Else Høyer Tangen, tlf 32 80 86 62

Vår dato
15.08.2006

Deres dato
11.07.2005

Vår referanse
03/02746-15
714.

Deres referanse

1 av 1

Statens vegvesen Region Sør

Serviceboks 723
4808 ARENDAL

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo	
Saksb. L160	Kopi 22 AUG. 2006
Ark: 0612	
Saksnr. 06/10984	Dok.nr.: 1

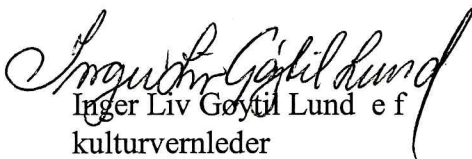
E 16 Vannutskiftning Steinsfjorden , Hole kommune - Rapport fra kulturminneregistreringer

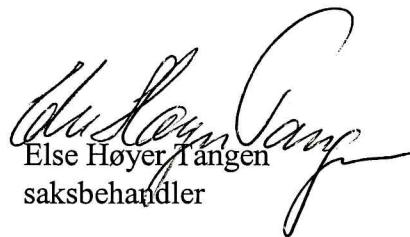
Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert. Det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner. Vi har derfor ingen merknader til planen.

Vi minner likevel om at dersom det framkommer automatisk fredete kulturminner i forbindelse med anleggsarbeid eller annen virksomhet i planområdet, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven §8, 2.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 20 arbeidstimer, inkl. kjøring, for- og etterarbeid. Faktura på til sammen kr 10.800,- (20 timer a kr 540,-) vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Inger Liv Gøytli Lund e f
kulturvernleder

Else Høyer Tangen
saksbehandler

Vedlegg:

1 Arkeologisk rapport

Kopi til:

Buskerud Kommunerevisjon IKS
Fylkesmannen i Buskerud
Hole kommune
Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN
Postboks 1604, 3007 DRAMMEN
Herredshuset, 3530 RØYSE
Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregister
NO 964 951 373

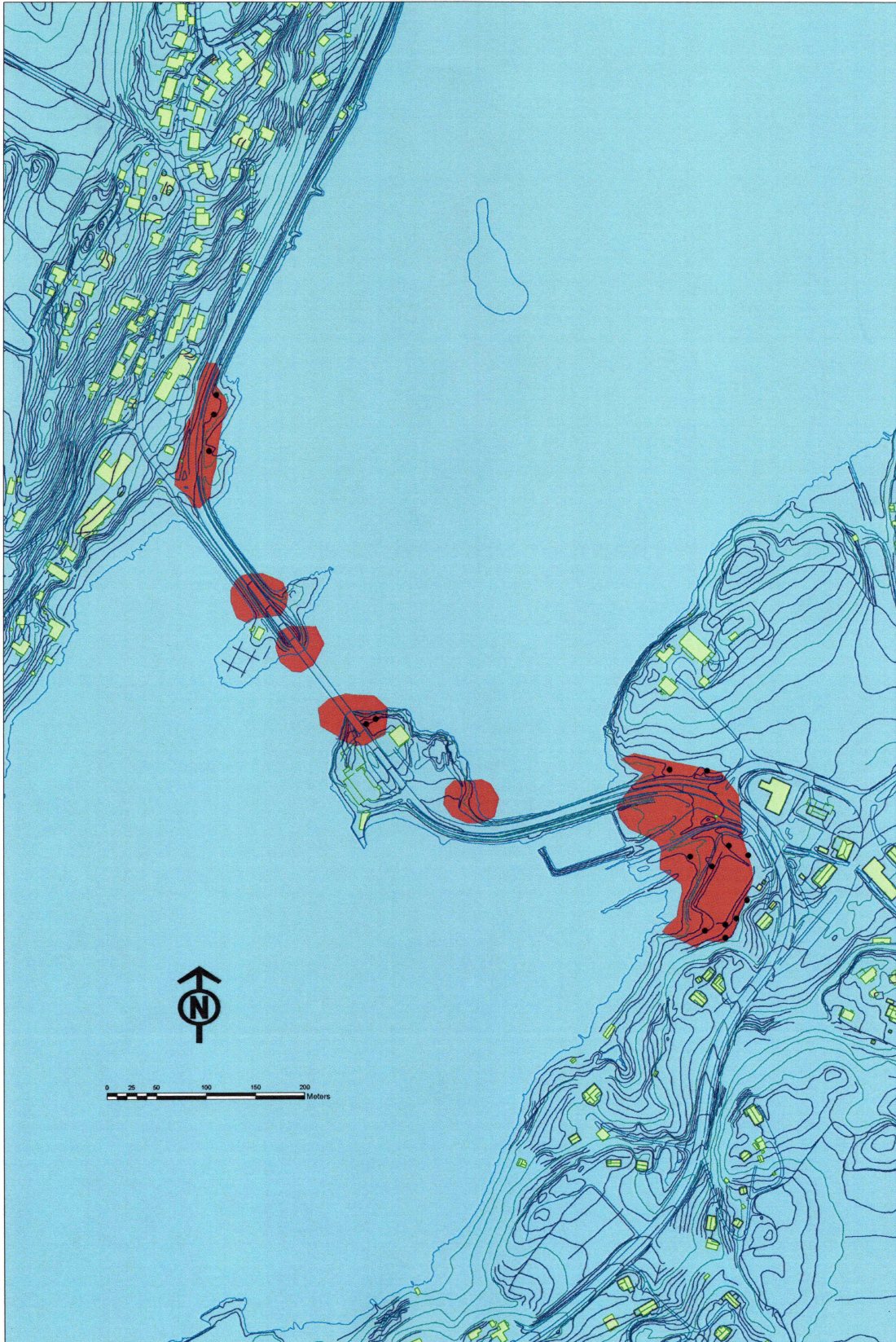
Vedlegg til: 03/02746-15

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK

BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Hole		
Gardsnavn:	Kroksundvollen m.fl.		
Gards- og bruksnummer:	190/16 og 43, 196/1 og 231/1 og 2		
Kartreferanse	CK 048-5-1		
Tiltakshaver:	Statens vegvesen Region Sør		
Adresse:	Serviceboks 723, 4808 Arendal		
Navn på sak:	E16 Vannutskiftning Steinsfjorden		
Saksnummer:	03/2746		
Prosjektnummer:			
Registrering utført:	01.08.06 - 04.08.06	Ved:	Kristoffer Dahle
Rapport utført:	10.11.06	Ved	Kristoffer Dahle
Autom. fredete kulturminner i området:		Registreringsnummer	
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:	XXX-XXX		
Faglige konklusjoner:			
☒ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☐ Planen er i konflikt	☐ Ingen synlige, potensiale under bakken	☐ Planen er i konflikt	☐ Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐ Ikke vurdert		☐ Ikke vurdert	
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringar		Merknader	
☐ Videre reg. ikke nødvendig	☐ Videre reg. nødvendig	☐ Reg. fullført	☐ Ingen merknad
			☐ Tiltrå spesialområde
			☐ Tiltrå dispensasjon
			☐ Foreløpig uavklart
Merknader:			

E 16 Vannutskiftning Steinsfjorden Kulturhistorisk registrering

Planområdets nordvestre avgrensning med Slettøya og Sundøya i bakgrunnen (mot SØ)

Planområdet vest for Steinsfjorden (mot N)

Nyere tuft vest for Steinsfjorden (mot SV)

Svaberg på Slettøya (mot SØ)

Prøvestikk 5 nord på Sundøya (mot NØ)

Sørøstre del av Sundøya med fjordhotellet i bakgrunnen (mot V)

Gården Sundvollen (231/1) sett fra Sundøya (mot NØ)

Helleristninger like utenfor planområdet på Sundvollen

Strandsonen sør for E16 på Sundvollen

Vegetasjon i den sørøstre delen av planområdet

Bakgrunn for planen

Undersøkelsen/registreringen ble gjennomført da tiltakshaver, Statens vegvesen, ønsker å regulere det aktuelle området langs E 16 ved kryssingen av Steinsfjorden ved Kroksund i Hole kommune.

Planen er å erstatte de eksisterende veifyllingene med broer. Den nye veilinja vil stort sett følge den gamle, bortsett fra et område ved Sundvollen på østsiden av Steinsfjorden. Her kommer veien til å gå noe lengre nord. Det vil også bli en utvidelse på vestsiden av sundet, hvor veien skal utvides med et venstresvingfelt.

Arbeidet vil også skape behov for riggområde og massedeponi, som er foreslått på østsiden av sundet ved Sundvollen og sør for E 16. Dette området omfattes også av reguleringen av Sundvollen sentrum, saksnummer 04/00516.

Norsk sjøfartsmuseum har tidligere utført kulturminneregistreringer med tilhørende rapport, mens disse registreringene har som formål å undersøke forholdet mellom planområdet og eventuelle automatisk fredete kulturminner på land, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978.

Det er ikke gjort funn av automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet tidligere, men det ligger kloss inntil en lokalitet med 10 helleristninger av skip og spiraler, samt 3 skålgroper fra bronsealder.

Området

Det meste av området er allerede berørt av veibygging og dertil hørende fyllinger, men det finnes flere lommer av urørt grunn. Det meste av består imidlertid av svaberg med lite vegetasjon, særlig på de to øyene i sundet.

Innenfor planområdet på vestsiden av Steinsfjorden ligger det flere gamle ruiner, trolig etter en husmannsplass fra 1800-tallet. Her finnes også små flater som kan ha vært dyrket. Vegetasjonen består av lønn og annen løvskog.

Området som er foreslått til riggområde og massedeponi øst for Steinsfjorden består av tett skog og våtmark. Deler av dette området er omgjort til småbåthavn med tilhørende parkeringsplass. Her er det lagt opp store mengder fyllmasse. Området egner seg derfor ikke til maskinell sjakting.

Tyrifjorden var i eldre steinalder bundet til havet, og som følge av landhevingen var havnivået noe høyere enn i dag. Dette gjør det lite sannsynlig å finne steinmateriale fra de eldste tider, men det kan likevel være mulig å finne spor etter materiale fra yngre perioder.

Strategi og metode

Som primær metode ble visuell overflaterregistrering tatt i bruk. Metoden innebærer at området blir visuelt undersøkt etter automatisk fredete kulturminner som er synlige i terrenget, slike som graver, kullgroper, fangstanlegg og lignende. Her ble det også gått langs strandkanten for å påvise flint og annet littisk materiale. Svabergene som ble berørt ble også undersøkt etter bergkunst, ettersom det tidligere er funnet ristninger nær planområdet. Eventuelle funn ble målt inn med GPS og fotodokumentert.

Området egnet seg ikke for sjakting med gravemaskin, men det ble tatt en rekke prøvestikk langs hele traséen for å påvise kull- og kulturlag, samt flint og eventuelt andre artefakter. Det ble først gått runder med sonderingsbor for å finne egnede og representative plasser for stikkingen. Jorden ble tørr- eller våtsåldet, avhengig av tilgangen på vann. Hensikten var å påvise flint og annet littisk materiale, samt eventuelt andre forhistoriske artefakter. Både positive og negative prøvestikk er kartert.

Deltagere og tidsrom

Undersøkelsen ble utført i perioden 01.08.06-04.08.06, og rapporten ble ferdigstilt den 10.08.06. 1 time ble benyttet til forarbeid, 14 timer ble benyttet til registreringer og til kjøring til/fra feltet og 5 timer ble brukt til etterarbeid inkludert ferdigstilling av rapport og databehandling. Registreringen ble utført av undertegnede. Været var varmt, og det var stille og skyfritt. Totalt ble det brukt 20 timer på saken.

Registreringens forløp og resultater

Området ble visuelt undersøkt fra vest mot øst, og grunnen ble sondert med spade og jordbor. På egnede områder ble det tatt større prøvestikk med ca 5-10 meters mellomrom.

Vest for Steinsfjorden ble det etter sondering tatt tre prøvestikk mot Tyrifjorden øst for nåværende E16, samt at det ble registrert tufter på overflaten, sannsynligvis fra en gammel husmannsplass. Svaberg i området ble også undersøkt for skålgroper og helleristninger, men uten funn. Prøvestikkene viste mye moderne avfall, som bein, kull, glass og tegl, sannsynligvis med tilknytning til tuftene. I prøvestikk lengre sør var det mindre avfall. Grunnen besto av grågul leire og av lag med steinheller av rød ringerikssandstein. Dette danner også sjøbunnen i området.

På Slettøya var det ingen gunstige steder å ta prøvestikk innenfor planområdet. Det meste var allerede forstyrret av veibygging, og det var mye moderne fyllmasser. Bergene ble undersøkt for skålgroper og helleristninger, men uten funn av slike.

På Sundøya ble det tatt to prøvestikk NØ for E16. Det ene ble tatt inntil en liten heller, mens det andre ble tatt på en flate like ved og ca 5 meter over havet. Begge var negative, og møtte på berg. De områdene på øya som faller innenfor planområdet i SØ og NV var forstyrret i av vei- og hotellbygging i moderne tid. Svaberg ble undersøkt for bergkunst, men uten positive resultater.

På Sundvollen ble det tatt to prøvestikk nord for E16 og ni prøvestikk i området som er foreslått til rigg og massedeponi. Særlig mange prøvestikk ble tatt i området vest for skolen og de tidligere registrerte helleristningene, men uten funn av automatisk fredete kulturminner.

Nord for E16 ligger et ca 10 år gammelt granfelt. I nordenden av dette og like ved alléen opp til Kroksundvolden (231/1) ligger en lav og noe buet steinrekke, trolig rester etter et steingjerde fra nyere tid. Denne ligger imidlertid utenfor reguleringsområdet og vil uansett ikke rammes av planene. Det ble tatt non prøvestikk noe nærmere veien. Matjorden i disse var ca 20-40 cm dyp og kan tyde på at området tidligere er benyttet til dyrking. Tørrsålding ga ingen positive resultater. Grunnen består i øst av blåleire. Denne blir mer grågul mot fjorden i

vest. I strandsonen består grunnen av berg av rød ringerikssandstein, og store mengder forvitrede steiner og heller av samme bergart. Bergene blir undersøkt for helleristninger.

Områdene nærmest fjorden sør for E 16 består av våtmark og svært tett skog. Det ble gått langs bekkefarene i området for å påvise littisk materiale, men uten funn. Bekkene kan synes å ha endret kurs flere ganger. Prøvestikkene i skogen var grunne og en møtte på grågul leire etter ca 15 cm. Et prøvestikk på en liten åpen flate ble tørrsåldet, men ga ingen funn.

Lengre øst og i området mellom det gamle skolehuset og en nyere fotballøkke ble prøvestikkingen intensivert. Dette området ligger like nordvest og nedenfor bergblokken med helleristninger fra bronsealder, og har i senere tid vært benyttet til leir- og lekeplass. Matjorden var noe dypere og mer mineralholdig, men stikkene var stadig grunne (ca 20 cm). Tørrsålding ga ingen funn av littisk materiale. Det var heller ingen berg eller bergblokker i området som kunne vise flere groper eller ristninger.

Det øvrige området som er foreslått til rigg og massedeponi sør for E 16 er synlig forstyrret i nyere tid.

Resultater

Undersøkelsene av planområdet for E16 Vannutskiftning Steinsfjorden ble utført uten funn av automatisk fredete kulturminner.

.

Konklusjon

Hele området ble grundig befart jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978 uten å avdekke nye funn av automatisk fredete kulturminner.

Drammen 10.08.2006

Kristoffer Dahle

Feltleder